

REVISIONSRAPPORT
**GRUNDLÄGGANDE
GRANSKNING AV
REGIONSTYRELSEN 2022**

Revisionskontoret

Jan-Olov Undvall, Certifierad kommunal revisor

Moa Karnström, Kommunal revisor

Dnr: REV/11/2022

Innehållsförteckning

1	BAKGRUND.....	3
2	SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING	4
3	AVGRÄNSNING.....	4
4	REVISIONSKRITERIER.....	5
5	ANSVARIG STYRELSE/NÄMND.....	5
6	METOD	5
7	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	6
7.1	STYRNING, UPPFÖLJNING OCH KONTROLL.....	6
7.1.1	Verksamhetsplan och budget	6
7.1.2	Tolkning av fullmäktiges mål	7
7.1.3	Uppföljning och rapportering	8
7.1.4	Beslut om åtgärder	13
7.1.5	Styrelsens interna kontroll	14
7.1.6	Har styrelsen haft en tillfredsställande uppsiktsplikt?	15
7.2	MÅL FÖR VERKSAMHET OCH EKONOMI.....	18
7.2.1	Ekonomiskt resultat förenligt med budget.....	19
7.3	VIDTAGNA ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRANSKNING.....	19
7.4	BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER.....	20
8	KVALITETSSÄKRING	21
9	UNDERTECKNANDE.....	22
10	BILAGA 1 - DELEGATIONSBESLUT OCH DIARIEFÖRING.....	23
11	BILAGA 2 - STYRELSENS INTERNA KONTROLL	25
12	BILAGA 3 – UPPFÖLJNING AV MÅL	26

1 BAKGRUND

Regionens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsledning all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsområden. Revisorererna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Regionstyrelsen och nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som regionfullmäktige bestämt, samt att de föreskrifter som gäller för verksamheten följs. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år avseende nämnder och styrelser och är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser.

I föregående års grundläggande granskning (2021) framkom att styrelsen inte hade bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån en fastställd internkontrollplan. Styrelsen hade inte agerat på ett helt tillfredsställande sätt utifrån sitt ansvar för personalpolitiska frågor. Fördjupade granskningar (2021) visade också på en otydlighet gällande styrelsens uppsiktsplikt och driftsnämndernas uppföljning och kontroll av personalansvaret.

Sedan den nyinrättade nämndorganisationen ikraftträdande 2018 har vi noterat att regionstyrelsen fortsatt haft fokus för sin uppföljning och kontroll på detaljfrågor som inryms inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvar. Vi har också noterat att regionstyrelsen i mindre grad haft fokus på sitt eget förvaltningsområde, styrelsen har ingen särskild månadsrapportering, tertialrapport eller bokslut över förvaltningsområdena regionstaben och regiondirektör.

I föregående års granskning (2021) framkom även att regionstyrelsen inte hade en tillfredsställande måluppfyllelse av verksamheten.

Händelser från året (2022) som har betydelse för inriktning av den grundläggande granskningen är att det skett chefsbyten inom ledande befattningar och byten av regionråd. Detta sammantaget kan ha betydelse för styrelsens uppföljning och kontroll.

Regionservice har överflyttats till regionstaben från hälso- och förvaltningen vilket innebär ett utökat ansvarsområde för regionstyrelsen och därmed ett utökat ansvar för styrelsens uppföljning och kontroll.

Ovanstående iakttagelser har följts upp som en del av den grundläggande granskningen.

2 SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING

Syftet med den grundläggande granskningen har varit att ge underlag för revisorerna att uttala sig om verksamheten skötts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten skötts på ett ekonomiskt tillfredställande sätt och om den interna kontrollen varit tillräcklig.

Revisionsfrågor

Granskningen besvarar följande revisionsfrågor:

Styrning, uppföljning och kontroll

- Har styrelsen antagit en verksamhetsplan och budget för sin verksamhet?
- Finns resultatmål för styrelsens ekonomi och verksamhet som utgår från fullmäktiges viljeinriktning och prioritering?
- Har styrelsen haft en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet i enlighet med styrmodellen?
- Har styrelsen fattat beslut om åtgärder vid avvikelser från budget och resultatmål?
- Har styrelsen bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån en fastställd internkontrollplan?
- Har styrelsen haft en tillfredsställande uppsiktsplikt?
- Har styrelsen vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?

Måluppfyllnad

- När styrelsen fastställda mål för verksamhet och ekonomi?
- Har styrelsen ett ekonomiskt resultat förenligt med budget?

3 AVGRÄNSNING

Granskningen har avgränsats till verksamhetsåret 2022. Styrelsens räkenskaper omfattas inte av denna granskning då de granskas i samband med regionens bokslut.

4 REVISIONSKRITERIER

Vår bedömning har utgått från:

- [Kommunallagen](#) (2017:725)
- Reglemente för regionstyrelsen 2019–2022 ([RS/2343/2016](#))
- Regionplan och budget 2022-2024 ([RS/261/2021](#))
- Regionstyrelsens verksamhetsplan och budget 2021 ([RS/791/2021](#))
- Reglemente och riktlinje för intern kontroll och styrning ([RS/598/2018](#))
- Regler för planering och uppföljning av Region Jämtland Härjedalens styrmoddell ([RS/101/2015](#))
- Fullmäktigebeslut

5 ANSVARIG STYRELSE/NÄMND

Granskningen avser regionstyrelsen.

6 METOD

Granskningen har utförts genom inhämtning och granskning av styrande dokument, protokoll, delårs- och årsrapporter, hearing, dialog, intervjuer, inhämtning av skriftliga svar på frågor.

Substansgranskning har utförts för att i erforderlig omfattning verifiera gjorda utsagor samt att system och rutiner fungerar på avsett sätt.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 STYRNING, UPPFÖLJNING OCH KONTROLL

7.1.1 Verksamhetsplan och budget

Revisionsfråga: Har styrelsen antagit en verksamhetsplan och budget för sin verksamhet?

Styrmodellen

Enligt regionens styrmodell fastställer nämnderna och regionstyrelsen sina verksamhetsplaner med budget för nästkommande verksamhetsår i november. Planerna anmäls sedan till fullmäktige.

En översyn av styrmodellen pågår. Regiondirektören fick i juni 2022 i uppdrag att utvärdera nuvarande styrmodell till mötet i augusti, samt efter valet i september föreslå direktiv för översyn. Direktiv för översyn presenterades på regionstyrelsens möte i december. Regiondirektören fick då i uppdrag att ta fram ett förslag till ny reviderad styrmodell senast till regionstyrelsens möte i april 2023.

Verksamhets- och uppföljningsplan fastställdes i december

Styrelsens verksamhetsplan för 2022 fastställdes den 10 november 2021.¹ Verksamhetsplanen innehåller även regionstyrelsens uppföljningsplan och sammanträdesplan.

Verksamhetsplanen anmäldes till regionfullmäktige i december.²

Revidering vid två tillfällen

Styrelsen har reviderat verksamhetsplanen vid två tillfällen, i mars och i september 2022.

Revideringen i mars avsåg justering av budgetramar i regionstyrelsens verksamhetsplan.³ Revideringarna av verksamhetsplanen anmäldes till regionfullmäktige i april 2022.⁴

Revideringen i september avsåg att ta bort tre verksamhetsmål ur verksamhetsplanen.⁵ Ärendet är inte anmält till regionfullmäktige.

¹ Regionstyrelsens beslut 2021-11-10 § 203, Regionstyrelsens verksamhetsplan och budget 2022 (RS/425/2021)

² Regionfullmäktiges beslut 2021-12-01 § 137, Anmälan av inkomna handlingar till regionfullmäktige

³ Regionstyrelsens beslut 2022-03-30 § 39, Reviderad verksamhetsplan för regionstyrelsen 2022 (RS/425/2021)

⁴ Regionfullmäktiges beslut 2022-04-22, § 25, Anmälan av inkomna handlingar till regionfullmäktige

⁵ Regionstyrelsens beslut 2022-09-28 § 180, Uppföljning av regionstyrelsens verksamhetsplan 2022 (RS/425/2021)

Bedömning

- Vi bedömer att fastställandet av verksamhetsplan och budget varit tillfredsställande och skett i enlighet med regionens styrmodell. Vi noterar dock att den revidering som skett i september inte har anmälts till fullmäktige, vilket inte är tillfredsställande.

7.1.2 Tolkning av fullmäktiges mål

Revisionsfråga: Finns resultatmål för styrelsens ekonomi och verksamhet som utgår från fullmäktiges viljeinriktning och prioritering?

Enligt styrmodellen ska strategierna och insatsområden från regionplanen konkretiseras genom politiska verksamhetsmål och mätetal för ett år.

Regionfullmäktige har i regionplan 2022–2024 beslutat om fyra strategier vilka visar den politiska viljeinriktningen och övergripande prioriteringar, s.k. prioriterade insatsområden.

De fyra strategierna är:

- Strategi för länets utveckling
- Strategi för vård
- Strategi för våra medarbetare
- Strategi för en god ekonomi

Styrelsen har i den senast reviderade verksamhetsplanen från september uttolkat strategierna i 13 prioriterade områden och 52 verksamhetsmål. 20 av målen saknar målvärde. För dessa mål finns i stället en aktivitet som ska genomföras.

2021 innehöll verksamhetsplanen 18 resultatmål och 32 mätetal.

Brister i uttolkningen

Nedan framgår några noterade brister i hur styrelsen uttolkat fullmäktiges prioriterade insatsområden.

- För insatsområdet ”*Hög tillgänglighet och kontinuitet*” har styrelsen inte gjort någon uttolkning i mål som mäter tillgänglighet.
- Styrelsen har i uttolkningen av insatsområdet ”*Investeringar*” angett självfinansiering som finansiellt mål. Det finns inga verksamhetsmål om ny- eller reinvesteringar i digitaliseringsutrustning. Målet speglar inte heller fullmäktiges indikatorer om till exempel återlån eller avkastning.

Bedömning

- Vi bedömer att styrelsen inte på ett helt tillfredsställande sätt uttolkat fullmäktiges viljeinriktning och prioriteringar i verksamhetsmål.
- Vi noterar att antalet mål har ökat, men att många av dem saknar målvärde vilket försvårar styrelsens uppföljning och kontroll.

Vi rekommenderar styrelsen att fortsätta arbetet med att utveckla sin verksamhetsplan med att bryta ner insatsområdena i mätbara verksamhetsmål och aktiviteter.

7.1.3 Uppföljning och rapportering

Revisionsfråga: Har styrelsen haft en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet i enlighet med styrmodellen?

Enligt styrmodellen ska återrapportering av verksamhet och ekonomi ske i form av månadsrapporter, tertial- och delårsrapporter samt årsredovisning. Uppföljning ska även ske enligt den uppföljningsplan som ingår i styrelsens verksamhetsplan.

Regionstyrelsen ska efter februari, mars, maj, juni, september, oktober och november redovisa en kort ekonomisk verksamhetsrapport.

Samtliga nämnder ska per april och augusti redovisa en tertialrapport respektive delårsrapport som innefattar både ekonomi och verksamhet samt resultat för måluppfyllelse.

Inför regionstyrelsens upprättande av årsredovisning ska samtliga nämnder och deras underliggande verksamheter leverera sina verksamhetsberättelser i februari/mars.

Styrelsens uppföljningsplan

I uppföljningsplanen anges vilka områden som styrelsen särskilt ska följa upp under året. De områden som valts ut i uppföljningsplanen utgår från regionstyrelsens ansvarsområden och utvalda prioriteringar för året där en fördjupad uppföljning är viktig.

Regionstyrelsen har i stort följt den uppföljningsplan som är beslutad i samband med verksamhetsplanen.

Vid några tillfällen har ärenden hanterats på ett senare sammanträde än vad som anges i uppföljningsplanen, eller vid endast ett tillfälle, trots att uppföljningsplanen anger fler, exempelvis:

- Regionstyrelsens uppföljning av nationella statsbidrag samt krisberedskap och säkerhet har hanterats bara vid styrelsens sammanträde i maj istället för i mars och maj. Statsbidrag skulle även ha tagits upp i slutet på maj, vilket inte gjorts.⁶
- Regionstyrelsens uppföljning av internkontrollplan 2022 har gjorts vid ett tillfälle i oktober.⁷

Vi noterar även några ärenden i uppföljningsplanen som styrelsen inte särskilt behandlat:

- Regionstyrelsen beslutar i maj att tema fördjupning om aktivt ledar- och medarbetarskap samt anställningsvillkor och lönebildning utgå. De tas ej upp senare under året.
- Regionstyrelsens uppföljning av långsiktig utvecklingsplan minskade sjukskrivningar och ökat frisktal.⁸ Styrelsen har inte gjort en separat uppföljning under 2022.

Uppföljning av verksamhetsplanen

Vid sammanträdet i september följde regionstyrelsen upp sin verksamhetsplan avseende mål och aktiviteter⁹. Styrelsen konstaterade i stort att måluppfyllelsen är tillfredsställande,

⁶ Regionstyrelsens uppföljning av nationella statsbidrag 2021 (RS/841/2021), Uppföljning av krisberedskap och säkerhet 2021 (RS/842/2021)

⁷ Uppföljning av regionstyrelsens internkontrollplan 2022 (RS/818/2021)

⁸ Långsiktig utvecklingsplan minskade sjukskrivningar och ökat frisktal (RS/269/2021)

⁹ Regionstyrelsens beslut 2022-09-28 § 180, Uppföljning av regionstyrelsens verksamhetsplan 2022 (RS/425/2021)

men att det pågår arbete med många mål och aktiviteter. Det konstateras att många mål inte kan mätas, vilket påverkar den totala måluppfyllelsen.

Av uppföljningen framgick att inför verksamhetsplanen 2023 ska många mål förtydligas eller tas bort. Riktmärket ska vara att målen ska vara SMARTa och regionstyrelsen behöver fortsätta att utveckla organisation och arbetssätt.

Regionstyrelsen beslutade att tre mål utgår ut regionplanen då arbetet är förskjutet eller data saknas för att följa upp.

Uppföljning av ekonomin

Utfall för styrelsens förvaltningsområde för 2022 har under året varierat enligt tabellen (mkr):

Månad	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Avvikelse mot budget regionstab	Avvikelse mot budget vårdval	Avvikelse mot budget regiondirektör
Februari	-239	-266	+27	+3	+5	+19
Mars	-349	-399	+50	-7	+5	+52
April	-457	-533	+76	+1	+6	+70
Maj	-584	-666	+82	0	+3	+78
Juni	-693	-779	+86	-2	+4	+84
Augusti	-925	-1 022	+96	+5	+10	+82
September	-1 043	-1 150	+107	+3	+11	+93
Oktober	-1 150	-1 245	+95	0	+10	+84*
November	-1 306	-1 368	+63	-7	+11	+59
December (bokslut)	-1 404	-1 494	+90	-7	+10	+87

* Efter justering covid-ersättning från regionstyrelsen till hälso- och sjukvårdsnämnden från delårsbokslutet om -40 mkr.

Vi noterar att regionstyrelsen som helhet haft en positiv avvikelse mot budget, vilket beror på att avdelning regiondirektör uppvisar en positiv avvikelse medan regionstaben delvis har haft negativa budgetavvikelser.

Det har gjorts en omfördelning av covid-ersättning avseende vaccination, provtagning och uppskjuten vård efter delårsbokslutet per augusti. Dessa medel redovisas inom hälso- och sjukvårdsnämnden.

Månadsrapporter

Vi konstaterar att styrelsen har följt styrmodellen och styrelsens uppföljningsplan vad gäller månadsrapporteringar.

Månadsrapporterna för början på året är i likhet med tidigare år på en regionövergripande nivå, men från och med maj har även en separat fördjupad månadsrapport för regionstyrelsens verksamhetsområde godkänts och presenterats enligt protokollen. Den fördjupade månadsrapporten finns dock inte med som bilaga till protokollet den 30 augusti 2022 i samband med uppföljning av månadsrapporten per juni.

Månadsrapporterna för regionstyrelsens förvaltningsområde innehåller inte någon helårsprognos.

Styrelsen har inte fattat några beslut om åtgärder i samband med månadsrapporterna utöver ovanstående nämnda beslut efter delårsbokslutet.

Tertialrapport per april 2022

Styrelsen godkände tertialrapport per april 2022 på sitt sammanträde i maj.¹⁰ Styrelsen redovisade en positiv avvikelse mot budget på 76 miljoner kronor. Till stor del beroende på erhållna regiongemensamma bidrag.

I tertialrapporten gör styrelsen bedömningen att de når följande tre insatsområden:

- Aktivt medarbetarskap och ledarskap
- En ekonomi i balans
- Investeringar

Styrelsen bedömer att följande insatsområde inte kommer att nås:

- En hållbar miljö

Övriga insatsområden anses påbörjade, men inte uppnådda.

Regionstyrelsen redovisade tertialrapport per april 2022 på regionfullmäktiges sammanträde i juni.¹¹

Delårsrapport per augusti 2022

Styrelsen godkände delårsrapport per augusti 2022 på sitt sammanträde i september.¹² Styrelsen redovisade en positiv avvikelse mot budget på 96 miljoner kronor. Till stor del beroende på erhållna regiongemensamma bidrag samt att kostnaden för pensioner och övriga regiongemensamma kostnader var lägre än budget.

I delårsrapporten gör styrelsen bedömningen att de når tre av sina insatsområden:

- Aktivt medarbetarskap och ledarskap
- En ekonomi i balans
- Investeringar

¹⁰ Regionstyrelsens beslut 2022-05-31 § 104, Tertialrapport april 2022 (RS/849/2022)

¹¹ Regionfullmäktiges beslut 2022-06-22, § 64, Regionstyrelsens rapport till regionfullmäktige 2022 (RS/849/2022)

¹² Regionstyrelsens beslut 2022-09-28 § 190, Delårsrapport augusti 2022 (RS/200/2022)

Styrelsen bedömer att följande insatsområden inte kommer att nås:

- Utvecklingskraft i hela länet
- En hållbar miljö
- Säkra långsiktig kompetensförsörjning

Övriga verksamhetsmål redovisas som påbörjade, men inte uppnådda.

Regionstyrelsen har inte redovisat sin delårsrapport per augusti 2022 på regionfullmäktiges sammanträde.

Verksamhetsuppföljning

I de regionövergripande månadsrapporterna till regionstyrelsen ingår även information om antal anställda vid hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden, patientnämnden och revisionen. Regionstyrelsen fokuserar på arbetsförhållanden inom hälso- och sjukvårdsnämndens och regionala utvecklingsnämndens förvaltningsområden, samt beskriver det på en regionövergripande nivå. Regionstyrelsens verksamhetsområde berörs endast kortfattat i dessa.

Från och med maj presenteras även månadsrapporter för förvaltningsområdet Regionstyrelsen. Dessa innehåller en detaljerad beskrivning av väsentliga händelser, ekonomisk analys, personalförhållanden.

Styrelsens arbetsgivaransvar

Enligt styrelsens reglemente ska styrelsen ha hand om regionövergripande frågor som personalorgan, frågor där regionen uppträder som part och som personalpolitiskt behöver hållas ihop. Det innefattar exempelvis att träffa kollektivavtal. Styrelsen har återkommande fått information om den ansträngda personalsituationen.

I mars under direktörens rapport har en redovisning av utvecklingsarbete inom det personalpolitiska området skett. Uppföljning av medarbetarenkäten i maj. I uppföljningar kopplat till kompetensförsörjning ingår delar om hör till övergripande personalpolitiska frågor.

Tillgänglighet

I månadsrapporterna finns ingen redovisning av tillgängligheten kopplat till hälsovalet, dvs 0:an (kontakt med primärvården samma dag) och 3:an (medicinsk bedömning i primärvården inom tre dagar).

Sjukskrivning

Under året har sjukfrånvaron ökat mot föregående år till 6,7 procent och målet om lägre än 4,8 % har inte uppnåtts. Det är i huvudsak i början på 2022 som de höga talen är samt i augusti och december.

Uppföljning vårdval/hälsoval

Styrelsen har under 2022 behandlat och godkänt årsbokslut för hälsoval 2021.¹³

Styrelsen genomförde en uppföljning av vårdval/hälsovalet i oktober 2022. Regionstyrelsen beslutade att godkänna uppföljningen.¹⁴

¹³ Regionstyrelsens beslut 2022-03-29 § 35, Årsbokslut 2021 Hälsoval Region Jämtland Härjedalen (RS/839/2021)

¹⁴ Regionstyrelsens beslut 2022-10-25 § 213, Uppföljning vårdval/hälsoval (RS/859/2021)

En kortfattad uppföljning av vårdvalet gjordes i samband med tertialuppföljningen samt delårsrapporten där de kort beskriver hälsovalet med fokus på privata vårdgivare inklusive medicinsk fotvård och allmäntandvård.

Förfrågningsunderlagen för 2023 presenterades och fastställdes av regionstyrelsen och regionfullmäktige i juni 2022¹⁵.

Uppdrag till regiondirektören att se över akutuppdraget med mera

En politisk styrgrupp för hälsovalet infördes 2021 med uppdrag gällande tre specifika frågeställningar. Styrgruppen har dokumenterat sitt arbete i en rapport som överlämnats till regionstyrelsen. (RS/773/2021)

Regionstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde i juni att den politiska styrgruppen fullföljt sitt uppdrag och upplöses. Styrelsen beslutade att ge regiondirektören i uppdrag att utreda primärvårdens förutsättningar att klara akutuppdraget och se över uppdrag och tjänster som åvilar den regiondrivna primärvården men som inte ingår i hälsovalet.¹⁶

Uppföljning av tillgångs- och skuldförvaltningen

Enligt reglementet för finansverksamheten¹⁷ ska regionstyrelsen få en åiterrapportering om medelsförvaltning i tertial, delårsbokslut och årsredovisning. Utöver denna rapportering ska styrelsens förses med månatliga rapporter om tillgångsförvaltning. Dessa månatliga rapporter består i en riskkontrollrapport som finns förtecknad under punkten anmälan av inkommande handlingar.

Vi kan konstatera att det finns en eftersläpning i den månatliga rapporteringen. I styrelsens protokoll för mars finns riskkontrollrapporterna december t.o.m. februari noterade, i juni återfinns riskkontrollrapporterna för mars och april, i september återfinns maj till augusti (dock döpta till pensionsmedelsförvaltning) och i januari 2023 återfinns riskkontrollrapport för september till december. Riskkontrollrapporterna återfinns i diariet under ett samlingsärende.¹⁸

Styrelsens protokoll och åiterrapportering av delegationsbeslut

Styrelsen har haft 12 sammanträden under 2022, varav tre extrainsatta sammanträden. Vid fem tillfällen har styrelsen haft sammanträden som löper över två dagar.

Styrelsens protokoll har signerats digitalt under året och har justerats och anslagits i enlighet med kommunallagens bestämmelser och i enlighet med styrelsens reglemente.

Regionstyrelsen har åiterrapporterat delegationsbeslut vid samtliga av sina ordinarie sammanträden. Protokollen för anmälan av delegationsbesluten hänvisar till diarienummer och dokumentnummer i diariet för aktuell handling.

En stickprovskontroll visar att delegationsbesluten är fattade och åiterrapporterade i enlighet med gällande delegationsbestämmelser. Delegationsbesluten finns även tillgängliga som underlag i sammanträdeshandlingarna inför sammanträdet.

¹⁵ Regionstyrelsens beslut 2022-06-01 § 129 respektive Regionfullmäktiges beslut 2022-06-22 § 76, Hälsoval Region Jämtland Härjedalen 2023 (RS/850/2021)

¹⁶ Regionstyrelsens beslut 2021-06-01 § 110, Politisk styrgrupp vårdval/hälsoval (RS/773/2021)

¹⁷ Reglemente avseende finansiering och skuldförvaltning samt förvaltning av likviditet och pensionsmedel (RS/783/2016)

¹⁸ Skuld- och tillgångsrapporter 2022 (RS/16/2022)

När det gäller delegationsärenden avseende anställningar framgår inte av sammanställningen en hänvisning till punkt i delegationsbestämmelsen och uppgift om delegat, se bilaga delegationsbeslut.

Inga brister i diarieföring har upptäckts

I samband med de stickprov som gjorts under granskningen har vi inte upptäckt brister vad gäller diarieföring av ärenden.

Bedömning

- Vi bedömer att styrelsen haft en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet i enlighet med styrmodellen.
- Vi bedömer att de förvaltningsområdes specifika rapporterna har bidragit till en förbättrad uppföljning och kontroll av förvaltningsområdet.
- Vi anser att styrelsens uppföljning av Hälsovalet inte varit helt tillfredsställande då vi saknar en kontinuerlig uppföljning av hälsocentralernas tillgänglighet, 0:an och 3:an.
- Vi anser att det finns brister i den månatliga rapporteringen av tillgångsförvaltningen då det dels finns en eftersläpning i rapporteringen.
- Vi anser att diarieföringen av ärenden varit tillfredsställande.

7.1.4 Beslut om åtgärder

Revisionsfråga: Har styrelsen fattat beslut om åtgärder vid avvikelser från budget och resultatmål?

Underskott i regionstaben – inga åtgärder vidtagits

Vi noterar att styrelsen haft en positiv avvikelse mot budget, men att regionstabens avvikelse delvis varit negativ. Avvikelserna redovisas återkommande i månadsrapporterna samt i april- och augustiuppföljningarna. Vi kan inte i styrelseprotokollen utläsa att något särskilt beslut fattats i samband med regionstabens underskott.

Kompetensförsörjning

Styrelsen har i reglementet ett övergripande ansvar för frågor som rör förhållandet mellan regionen som arbetsgivare och dess arbetstigare.

Vid månadsrapport per mars fattade styrelsen beslut om att ge regiondirektören i uppdrag att regiondirektören ska redovisa antal obesatta tjänster per förvaltningsområde i samband med månadsrapporterna.¹⁹

Utifrån protokoll kan vi utläsa att styrelsen i mars, juni, augusti, oktober och december, i samband med regiondirektörens rapport, fått en återrapportering av uppdraget.

Under 2022 har det inrättats en särskild ledning för kompetensförsörjning. På regionstyrelsens möte i maj presenterades och godkändes en redovisning av utvecklingsarbete avseende personalförsörjning och regiondirektören fick i uppdrag att utarbeta en strategisk handlingsplan. Arbetet återredovisades i september samt i oktober och december i samband med regiondirektörens rapport. I september godkändes inriktningen på arbetet och det beslutades att regiondirektören får i uppdrag att fortsätta arbetet med den särskilda led-

¹⁹ Regionstyrelsens protokoll 2022-05-04 § 72, Månadsrapport mars 2022 (RS/3/2022)

ningen, samt redovisa en sammanställning av beslutade och genomförda åtgärder samt resultat på mötet i januari.²⁰ Den strategiska handlingsplanen för kompetensförsörjning är ännu inte beslutad.

Inga övriga beslut om åtgärder utifrån avvikelse i budget och verksamhetsmål har fattats i samband med månads-, tertial- och delårsrapporterna.

Bedömning

- Vi bedömer att styrelsen delvis fattat beslut om åtgärder vid avvikelser från budget.

7.1.5 Styrelsens interna kontroll

Revisionsfråga: Har styrelsen bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån en fastställd internkontrollplan?

Internkontrollplanen

Enligt styrmodellen ska regionstyrelsen och nämnderna göra en uppföljning av internkontrollplanen två gånger per år. Styrelsen och nämnderna ska därefter besluta om eventuella åtgärdsplaner utifrån gjorda redovisningar.

Arbetet med internkontrollen regleras i ett av regionfullmäktige fastställt internkontrollreglemente. Enligt reglemente för intern kontroll och styrning ska styrelsen och nämnderna fastställa internkontrollplaner inom sina respektive ansvarsområden.²¹

För 2021 riktade revisorerna kritik mot att styrelsen inte fastställde någon internkontrollplan. Orsaken till att ingen plan tagits fram uppgavs vara att ett nytt arbetssätt var planerat att införas under 2020, men detta avstannade i samband med coronapandemin och en omstart fick göras under 2022. Att arbetet inte var klart förrän under våren 2022 gjorde att internkontrollplanen för 2022 inte beslutades förrän i maj.²²

Internkontrollplanen har följts upp vid ett tillfälle under året, i oktober.²³ Av 16 risker bedöms fyra att inte klaras av att hanteras under 2022. 9 risker är ej åtgärdade per oktober, men bedöms vara genomförda innan 2022 års utgång.

Uppsiktsplikt över nämndernas interna kontroll

Enligt reglemente för intern kontroll och styrning ska styrelsen ha uppsikt över nämndernas internkontrollarbete och göra en utvärdering om den varit tillräcklig. Bedömningen ska lämnas till regionfullmäktige i samband med årsredovisningen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har fastställt internkontrollplan för 2022. Styrelsen har tagit del av denna i samband med mötet i juni. Hälso- och sjukvårdsnämnden har följt upp internkontrollplanen vid två tillfällen under året.²⁴

Regionala utvecklingsnämnden har fastställt en internkontrollplan för 2022. Styrelsen har tagit del av denna i samband med styrelsemötet i januari. Regionala utvecklingsnämnden följt upp internkontrollplanen vid två tillfällen, men det går inte att utläsa av styrelsens protokoll att styrelsen har delgetts uppföljningen.²⁵

²⁰ Regionstyrelsens protokoll 2022-09-28 § 181, Strategisk handlingsplan för kompetensförsörjning (RS/351/2022)

²¹ Reglemente och riktlinjer för intern kontroll, dnr: RS/598/2018

²² Regionstyrelsens protokoll 2022-05-04 § 79, Regionstyrelsens internkontrollplan 2022 (RS/818/2021)

²³ Regionstyrelsens protokoll 2022-10-25 § 212, Uppföljning av regionstyrelsens internkontrollplan 2022 (RS/818/2021)

²⁴ Regionstyrelsens protokoll 2022-06-01 § 127, Hälso- och sjukvårdsnämndens protokoll 2022-06-16 § 85, Hälso- och sjukvårdsnämndens protokoll 2022-11-24 § 143

²⁵ Regionstyrelsens protokoll 2022-01-25 § 23, Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2022-05-17 § 56, Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2022-12-13 § 195

Patientnämnden har fastställt en internkontrollplan för 2022, och har även följt upp den.²⁶ Dock kan vi inte av styrelsens protokoll utläsa att planen eller uppföljningen delgetts regionstyrelsen.

Styrelsen har i årsredovisningen gjort bedömningen att den interna kontrollen för regionen i stort sett varit ändamålsenlig.

Iakttagelser utifrån fördjupade granskningar

Utifrån årets fördjupade granskning har vissa brister i styrelsens interna kontroll framkommit. Det handlar bland annat om brister i uppföljning av diabetes där otillförlitliga data i kvalitetsregistren också medför brister i styrelsens kontroll av hälsovalet. Granskning av investeringsprocessen visar att det finns brister i styrningen av den totala investeringsplanen och att det saknas en effektiv investeringsprocess. Granskning av statsbidrag visar att det saknas en tillfredsställande styrning och kontroll. Se även bilaga i slutet av rapporten.

Bedömning

- Vi bedömer att den interna kontrollen delvis varit ändamålsenlig då internkontrollplanen fastställdes i maj och bara följts upp vid ett tillfälle, samt att fördjupade granskningar visat på vissa brister.

7.1.6 Har styrelsen haft en tillfredsställande uppsiktsplikt?

Styrmodellen anger att regionstyrelsen ska besluta om en årlig plan för uppsiktsplikten som ska utvärderas och delges regionfullmäktige i årsbokslutet.²⁷ Vi kan av protokollen inte utläsa att styrelsen fattat beslut om en plan för uppsiktsplikten så som styrmodellen anger.

Regler för uppsiktsplikten

Enligt gällande styrmodell beslutar regionstyrelsen om regler för regionstyrelsens uppsiktsplikt. Regionstyrelsen fattade under 2021 beslut om reviderade regler för uppsiktsplikten.²⁸ Reglerna anger bland annat att styrelsen ska inhämta den information som behövs för att kunna utföra uppsiktsplikten och att styrelsen utövar den genom att löpande ta del av protokoll, verksamhetsplaner, månads-, delårs-, och årsrapporter, revisorernas granskningsrapporter, nämndernas uppföljning av den interna kontrollen, ägardirektiv (eller motsvarande), nämndernas rapporter.

Regionstyrelsen ska årligen få en skriftlig rapport över verksamheten i Region Jämtland Härjedalens nämnder, gemensamma nämnder, liksom verksamheter i annan form där regionen har ett engagemang (bolag, stiftelser, bostadsrättsföreningar med flera).

Rapporten ska innehålla information om hur respektive verksamhet uppfyller sitt syfte och uppdrag i förhållande till det kommunala ändamålet utifrån gällande styrdokument (reglemente, ägardirektiv, bolagsordning, stadgar, samverkansavtal).

Vidare ska det av rapporten framgå hur målen uppfylls i förhållande till relevanta beslut fattade av regionfullmäktige, liksom den ekonomiska situationen.

Enligt kommunallagen ska även styrelsen pröva och bedöma verksamheten i förhållande till de kommunala befogenheterna. Denna del av kommunallagen saknas i tillämpningsanvisningarna.

²⁶ Patientnämndens protokoll 2021-11-25 § 105, Patientnämndens protokoll 2022-05-29 § 52, Patientnämndens protokoll 2022-09-22 § 79

²⁷ Region Jämtland Härjedalens styrmodell s. 14, fastställd av regionfullmäktige 2021-10-20 § 123, (RS/101/2015)

²⁸ Regionstyrelsens beslut 2021-03-24 § 40, Reviderade regler för regionstyrelsens uppsiktsplikt (RS/2324/2016)

I reglerna för regionstyrelsens uppsiktsplikt står det att styrelsen årligen ska lämna en information om sin utförda uppsiktsplikt till regionfullmäktige på dess sammanträde i juni.

Ett godkännande av uppsiktsplikten i juni

Regionstyrelsen beslutade på sitt sammanträde i juni att godkänna rapporten om regionstyrelsens uppsiktsplikt 2022.²⁹ I regionstyrelsens beslut konstaterades att de verksamheter Region Jämtland Härjedalen bedriver eller på något sätt deltar i huvudsakligen bedrivs på ett bra och ändamålsenligt sätt, men att coronapandemin på olika sätt och i varierande grad påverkar verksamheterna. I rapporten om uppsiktsplikten sker ingen prövning av verksamhet i förhållandet till de kommunala befogenheterna.

Styrelsen beslutade också att de särskilt ska bevaka hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden avseende kollektivtrafik, Norrtåg AB samt Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA). I samband med ärendet fick regionstyrelsen en fördjupad redovisning av Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg och Norrtåg AB.

I rapporten om uppsiktsplikten finns en redovisning av verksamheten, syfte, måluppfyllelse, ekonomi och sammanfattning. Dock finns ingen prövning av verksamheten i förhållande till det kommunala ändamålet eller de kommunala befogenheterna.

Uppföljande godkännande av den särskilda uppsiktsplikten

På regionstyrelsens möte i oktober presenterades rapporter om hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden avseende kollektivtrafik och Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA) inom ramen för regionstyrelsens uppsiktsplikt. Styrelsen godkände de uppföljande rapporterna. Styrelsen tog inga beslut om åtgärder i samband med behandlingen av ärendet.³⁰

Den särskilda uppsiktsplikten av Norrtåg AB har ej redovisats förutom den fördjupade redovisningen i juni.

Prövningen av bolagen ska ske var för sig

Regionstyrelsen beslutade i juni även att den verksamhet som Almi Företagspartner Mitt AB, Jämtlandsgården AB, Landstingsbostäder i Jämtland AB, AB Transitio, Länstrafiken i Jämtlands län AB, Samtrafiken AB, Norrtåg AB, Naboer AB, Peak Region AB, Torsta AB och Vattenbrukscentrum Norr AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.³¹

Enligt kommunallagen ska prövningen av bolagen ske var för sig vilket regionstyrelsen har gjort i juni.³² För uppföljningen av den särskilda uppsiktsplikten i oktober har ett samlat beslut fattats.³³

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Styrelsen beslutade i juni att hålla hälso- och sjukvårdsnämnden under särskild uppsikt även under 2022.³⁴

²⁹ Regionstyrelsens beslut 2022-06-01 § 107, Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2022 (RS/813/2021)

³⁰ Regionstyrelsens beslut 2022-10-25 § 211, Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2022 (RS/813/2021)

³¹ Regionstyrelsens beslut 2022-06-01 § 107, Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2022 (RS/813/2021)

³² KL 6 kap 9 §, Kommunallagen med kommentarer s. 312.

³³ Regionstyrelsens beslut 2022-10-25 § 211, Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2022 (RS/813/2021)

³⁴ Regionstyrelsens beslut 2022-06-01 § 107, Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2022 (RS/813/2021)

På regionstyrelsens möte i oktober presenterades en rapport om hälso- och sjukvårdsnämnden inom ramen för regionstyrelsens uppsiktsplikt. Styrelsen godkände den uppföljande rapporten. Styrelsen tog inga beslut om åtgärder i samband med behandlingen av ärendet.³⁵

Åtgärder för att hantera köerna inom hörselvården

Styrelsen beslutade att ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att till regionstyrelsen i mars framlägga redovisning, inom ramen för uppsiktsplikten, gällande hälso- och sjukvårdsnämndens pågående och planerade åtgärder för att hantera situationen med de långa köerna inom hörselvården.³⁶

Styrelsen godkände i mars 2022 redovisningen av uppdraget. Styrelsen beslutade i samband med redovisningen om att fortsätta följa hälso- och sjukvårdsnämndens arbete för att korta köerna inom hörselvården, genom att ta del av nämndens ordinarie uppföljningsrapporter samt nämndens särskilda redovisningar inom området.³⁷

Styrelsen fick i december en uppföljning av de pågående och planerade åtgärderna. Rapporten visar på fortsatta behov av insatser för att minska köerna under kommande år. Styrelsen beslutade att de tagit del av rapporten från hälso- och sjukvårdsnämnden som underlag i styrelsens uppsiktsplikt. Styrelsen tog inga beslut om åtgärder i samband med behandlingen av ärendet.³⁸

Försämrad tillgänglighet och ökade bemanningskostnader

Sammanfattningsvis visar återrapporteringen i delårsrapport och årsredovisning att tillgängligheten inom både primärvård och specialiserad vård under 2022 har försämrats ytterligare för många områden, främst inom områden där det sedan tidigare varit långa väntetider.

Styrelsens månadsrapporter har genomgående rapporterat problem med bemanning och att nyrekrytering inte sker i den takt som önskas och att kostnaden för bemanningsföretag varit ökande under året men inte speglar hela den ökade efterfrågan, då avrop inte alltid kan besättas på grund av brist av personal även hos bemanningsföretagen.

Kostnaden för bemanningspersonal har ökat under året. Totalt uppgick kostnaden till 205 miljoner kronor vilket är 53 miljoner kronor högre än 2021. Ökningen avser framför allt sjuksköterskor och specialistsköterskor. Ökningen förklaras med att den är en konsekvens av brist på sjuksköterskor samt höga sjukskrivningstal, men också att kostnaden för inhyrd personal har blivit dyrare.

Styrelsen har inte fattat några beslut om åtgärder med anledning av rapporteringarna i delårsrapporten och årsredovisningen.

Kompetensförsörjning

I mars under direktörens rapport fick styrelsen en fördjupad redovisning av personalförsörjning. I maj fick styrelsen en redovisning av pågående utvecklingsarbete avseende personalförsörjning. (RS/719/2021) I augusti delgavs styrelsen information om den särskilda ledningen för kompetensförsörjning under direktörens rapport. I september fick styrelsen information om arbetet med strategisk handlingsplan för kompetensförsörjning. Styrelsen

³⁵ Regionstyrelsens beslut 2022-10-25 § 211, Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2022 (RS/813/2021)

³⁶ Regionstyrelsens beslut 2021-12-09 § 238, Utredning om införande av vårdval hörselvård (RS/845/2020)

³⁷ Regionstyrelsens beslut 2022-03-30 § 39, Redovisning från hälso- och sjukvårdsnämnden av åtgärder för att hantera köerna inom hörselvården (RS/845/2020)

³⁸ Regionstyrelsens beslut 2022-12-06 § 250, Åtteredovisning från hälso- och sjukvårdsnämnden om åtgärder för att hantera köerna inom hörselvården (RS/845/2020)

fattade dock inget beslut om någon strategisk handlingsplan vid mötet. I oktober och december har en redovisning om personalförsörjning skett under direktörens rapport.

Regionala utvecklingsnämnden avseende kollektivtrafik

Styrelsen fick, som tidigare nämnts, i oktober en återrapportering om regionala utvecklingsnämndens avseende kollektivtrafik. Rapporten anger att det var en nedgång i intäkter under början av 2022, men att det sedan dess ökat och att prognosen är i nivå med budget. Bränslepriserna har dock stigit kraftigt under året och beräknas överstiga budget med 28 miljoner kronor.

Styrelsen godkände den uppföljande rapporten. Styrelsen tog inga beslut om åtgärder i samband med behandlingen av ärendet.³⁹

Utvärdering av uppsiktsplikten

Enligt styrmodellen ska styrelsen utvärdera uppsiktsplikten i samband med årsbokslutet. I årsredovisningen finns en bedömning av uppsiktsplikten och bedömningen är att den har uppfyllts. Det finns en kort beskrivning av hur styrelsen genomfört uppsiktsplikten, de beslut som styrelsen fattat med anledning av uppsiktsplikten och vilken återrapportering styrelsen fått. Vi kan inte i protokoll utläsa att styrelsen informerat fullmäktige om sin uppsiktsplikt i enlighet med regler för styrelsens uppsiktsplikt vid årsbokslutet.

Bedömning

- Vi bedömer att styrelsen delvis har utövat sin uppsiktsplikt i enlighet med kommunallagen och gällande regler för uppsiktsplikten. Vi saknar i rapporten som ligger till grund för styrelsens beslut av den särskilda uppsiktsplikten en redovisning av verksamheten i förhållande till det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna.

Vi rekommenderar styrelsen att se över styrdokumentet så att de inte ger motstridiga uppgifter.

7.2 MÅL FÖR VERKSAMHET OCH EKONOMI

Revisionsfråga: När styrelsen fastställda mål för verksamhet och ekonomi?

Regionstyrelsen redovisar i årsredovisningen måluppfyllelsen för 52 verksamhetsmål varav:

- 25 bedöms som tillfredsställande och målen är uppnådda.
- 14 bedöms som inte helt tillfredsställande och där arbete är pågående men inte uppnått.
- 11 bedöms otillfredsställande och att målet ej har uppnått.
- 2 har ej kunnat följas upp.

I årsredovisningen ges följande redovisning av strategier:

- Inom strategi för länets utveckling redovisas 10 av 22 verksamhetsmål som uppnådda och den bedöms som inte helt tillfredsställande.
- Inom strategi för vård redovisas 6 av 15 verksamhetsmål som uppnådda och den bedöms som inte helt tillfredsställande.

³⁹ Regionstyrelsens beslut 2022-10-25 § 211, Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2022 (RS/813/2021)

- Inom strategi för våra medarbetare redovisas 5 av 9 verksamhetsmål som uppnådda och den bedöms som uppfylld.
- Inom strategi för ekonomi redovisas 4 av 6 verksamhetsmål som uppnådda och den bedöms som uppfylld.

Bedömning

- Vi bedömer att styrelsen styrelsens måluppfyllelse är otillfredsställande.

Vi rekommenderar att styrelsen fortsätter arbetet med att utveckla sin verksamhetsplan med att bryta ner insatsområdena i mätbara verksamhetsmål och aktiviteter.

7.2.1 Ekonomiskt resultat förenligt med budget

Revisionsfråga: Har styrelsen ett ekonomiskt resultat förenligt med budget?

Regionstyrelsen som helhet redovisar en positiv budgetavvikelse på 90 miljoner kronor. Område regiondirektör redovisar en positiv budgetavvikelse på 87 miljoner kronor som främst beror på riktade statsbidrag, lägre pensionskostnader och lägre omkostnader. Vårdval redovisar en positiv budgetavvikelse på 10 miljoner kronor, medan regionstaben har en negativ avvikelse mot budget om 7 miljoner kronor. Avvikelsen uppges bero på högre avtalskostnader inom IT och e-Hälsoavdelningen samt ökade inköpskostnader till centralförrådet. Intäkterna har samtidigt ökat för sålda varor för centralförrådet.

Regionstyrelsens förvaltningsområde når målen för brutto- och nettokostnadsutveckling med ett utfall på -14,6 procent respektive -9,9 procent.

Regionen når dock inte målet för en ekonomi i balans då målet om en bruttokostnadsutveckling på -2,1 procent kraftigt överskridits och utfallet för regionstyrelsen var +2,7 procent. Justerat för jämförelsestörande poster uppgår ökningen till 4,6 procent.

Bedömning

- Vi bedömer att styrelsen delvis når målet för ekonomiskt resultat. Dock visar regionstaben återigen på ett underskott.

7.3 VIDTAGNA ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRANSKNING

Revisionsfråga: Har styrelsen vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?

Vid föregående års granskning gjordes bedömningen att regionstyrelsen brustit i såväl uppsikt som den interna kontrollen då styrelsen inte följt reglemente och riktlinjer för internkontroll. Internkontrollplan finns framtagen för samtliga nämnder för 2022 och har följts upp.

I tabellen nedan redovisas i vilken grad nämnden vidtagit åtgärder.

Rekommendation	Vidtagen åtgärd
Utveckla sin verksamhetsplan med att bryta ner insatsområdena i mätbara resultatmål och aktiviteter.	Insatsområdena har brutits ned till 52 verksamhetsmål. Många mål har genomförande av aktivitet som målvärde istället för ett mätbart tal.
Utveckla rapporteringen med uppföljning vad avser styrelsens förvaltningsområde.	Från och med maj har styrelsens förvaltningsområde rapporterats och beslutats om separat i månads och delårsrapport.
Utveckla sin målstyrning.	Det finns fortsatt mål som inte är mätbara, inte har målvärden eller som bara går att mäta på helår.

7.4 BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Vår sammanfattande bedömning är att styrelsen delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen är bristfällig.

Styrelsen redovisar en låg måluppfyllelse och har inte fattat beslut om åtgärder för att bättre nå målen. Styrelsen har dessutom inte fattat några beslut för att komma till rätta med regionstabens negativa budgetavvikelse.

Bedömningen grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Svar	Kommentar
Styrning, uppföljning, kontroll		
Har styrelsen antagit en verksamhetsplan och budget för sin verksamhet?	Ja	Fastställandet av verksamhetsplan och budget har varit tillfredsställande och skett i enlighet med regionens styrmodell
Finns resultatmål för styrelsens ekonomi och verksamhet som utgår från fullmäktiges viljeinriktning och prioritering?	Delvis	Finns vissa insatsområden som inte är uttolkade från fullmäktiges viljeinriktning och prioritering. Några av verksamhetsmålen saknar även i år målvärden, styrelsen i stället angett att en aktivitet ska genomföras, men dessa varierar i kvalitet och är i vissa fall svåra att följa upp.
Har styrelsen haft en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet i enlighet med styrmodellen?	Ja	Från och med maj har styrelsens förvaltningsområde rapporterats och beslutats om separat i månads och delårsrapport.
Har styrelsen fattat beslut om åtgärder vid avvikelser från budget och resultatmål?	Delvis	Styrelsen har delvis fattat beslut om åtgärder vid avvikelser från budget. Trots information om låg måluppfyllelse redan i början av året har styrelsen inte fattat beslut om åtgärder.
Har styrelsen bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån en fastställd internkontrollplan?	Delvis	Den interna kontrollen bedöms delvis ha varit ändamålsenlig då internkontrollplanen fastställdes i maj och bara följts upp vid ett tillfälle, samt att fördjupade granskningar visat på vissa brister.

Har styrelsen haft en tillfredsställande uppsiktsplikt?	Delvis	Vi saknar i rapporten som ligger till grund för styrelsens beslut av den särskilda uppsiktsplikten en redovisning av verksamheten i förhållande till det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna.
Har styrelsen vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?	Delvis	Bristerna till viss del kvarstår. Uppsiktsplikten kopplat till personalförsörjning har blivit bättre i och med den särskilda ledningen. Måluppfyllelsen är fortsatt på en låg nivå.
Ändamålsenlighet/ Ekonomiskt tillfredsställande		
Når styrelsen fastställda mål för verksamhet och ekonomi?	Delvis	Regionstyrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse. Däremot redovisar de en låg måluppfyllelse.
Ekonomiskt tillfredsställande		
Har styrelsen ett ekonomiskt resultat förenligt med budget?	Ja	Regionstyrelsen som helhet redovisar en positiv budgetavvikelse, däremot redovisar regionstaben återigen ett underskott.

Vi rekommenderar styrelsen att:

- *fortsätta arbetet med att utveckla sin verksamhetsplan med att bryta ner insatsområdena i mätbara verksamhetsmål och aktiviteter.*
- *se över styrdokumenterna så att de inte ger motstridiga uppgifter.*

8 KVALITETSSÄKRING

Berörda uppgiftslämnare och verksamhetsansvariga har (har givits möjlighet att) faktagranskat lämnade uppgifter som finns med i revisionsrapporten.

Projektledare svarar för kvalitetssäkring gentemot uppgiftslämnare och av de insamlade uppgifter som används i analysen. Projektledaren har det primära ansvaret för att den analys och de bedömningar och förslag som förs fram är tillräckligt underbyggda.

Ansvarig för kvalitetssäkring har det övergripande ansvaret för att kontrollera om granskningen har en tillräcklig yrkesmässig och metodisk kvalitet samt att det finns en överensstämmelse mellan revisionsfrågorna/kontrollmålen, metoder, fakta, slutsatser/bedömningar och framförda förslag.

9 UNDERTECKNANDE

Projektledare:

Jan-Olov Undvall
Certifierad kommunal revisor

Kvalitetssäkring:

Leif Gabrielsson
Revisionsdirektör

Biträdande:

Moa Karnström
Kommunal revisor

10 BILAGA 1 - DELEGATIONSBeslut och Diarieföring

Följande stickprov av delegationsbeslut genomfördes:

- Dnr: RS/85/2022 – Användning av pott för akuta investeringar
- Dnr: RS/21/2022 – Svar på remiss om förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer
- Dnr: RS/172/2022 – Letter of intent - European University Alliance
- Dnr: RS/191/2022 – ombudsinstruktion inför Kommuninvests föreningsstämma 2022
- Dnr: RS/118/2021 – Fördelning av medel i överenskommelse Ökad tillgänglighet och jämlikhet i mödrahälso- och förlossningsvården samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa
- Dnr: RS/274/2022 – Gallring av journalhandlingar
- Dnr: RS/17/2022 – Köp och försäljning av värdepapper S&P depå

Vi konstaterar att information om delegationspunkt och delegat framgår av besluten och att besluten är fattade i enlighet med gällande delegationsbestämmelser.

- Dnr: RS/229/2022 – Upphandlingsuppdrag Citrixfarm

Vi konstaterar att beslutet har dokumenterats i avsedd blankett för delegationsbeslut gällande upphandling, och information om delegationspunkt, delegat och kontrasignering följer delegationsbestämmelserna.

- Dnr: RS/219/2022 – Tillsättande av Mobilt team pga flyktingkris

Vi konstaterar att information om delegat framgår av beslutet, men att delegationspunkten hänvisar till ett styrelsebeslut. Beslutet är dock fattat i enlighet med gällande delegationsbestämmelser.

- Dnr: RS/52/2022 – Avsteg från alkoholpolicy

Vi konstaterar att ovan ärende ej har behandlats.

Delegationsärenden avseende anställningar

För delegationsärenden avseende anställningar finns ett samlingsärende per år. Regionstyrelsens delegationsbestämmelser anger att beslut av anställningar anmäls i form av en så kallad delegationslista, det vill säga en sammanställning över fattade beslut.⁴⁰

Handlingen är skyddad i diariet på grund av att den innehåller personuppgifter.⁴¹ En stickprovskontroll visar att regionstyrelsen har följt gällande delegationsbestämmelser och handlingen innehåller uppgift om period för respektive rapport, befattning, namn, enhet och tidsperiod/tillsvidareanställning.

⁴⁰ Delegationsbestämmelser för regionstyrelsen i Region Jämtland Härjedalen 2019–2022, dnr: RS/24/2019

⁴¹ Dnr: RS/15/2022

Sammanställningen innehåller inte någon hänvisning till punkt i delegationsbestämmelserna, eller uppgift över vem som fattat respektive beslut. Vi har i denna granskning inte utfört någon kontroll av enskilda anställningsavtal, och har därmed inte kontrollerat om respektive beslut uppfyller formerna för delegationsbeslut.

Noterade brister i diarietföring

Inga brister har noterats i de stickprov som gjorts.

11 BILAGA 2 - STYRELSENS INTERNA KONTROLL

Tabellen nedan visar de fördjupade granskningar som revisorerna för år 2022 genomförde inom styrelsens ansvarsområde.

Fördjupad granskning	lakttagelse
Granskning av beslutade och uppskjutna investeringar Rev/26/2022	Vår sammanfattande bedömning är att regionstyrelsen inte fullt ut har säkerställt en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av investeringsprocessen och uppskjutna investeringar.
Granskning av statsbidrag Rev/28/2022	Vår sammanfattande bedömning är att regionstyrelsen inte har säkerställt en tillräcklig styrning och kontroll över riktade statsbidrag.
Granskning av diabetesvården Rev/29/2022	Vår samlade bedömning är att regionstyrelsen delvis uppfyller sitt ansvar som vårdvalsnämnd avseende diabetesvården. Vi bedömer att regionstyrelsen har en delvis tillfredsställande styrning i förfrågningsunderlaget rörande diabetes. Vi bedömer att regionstyrelsen har en delvis tillfredsställande uppföljning och kontroll inom ramen för hälsovalet. Otillförlitliga data innebär dock en brist för styrelsens uppföljning och kontroll. Vi bedömer att det finns en tillfredsställande återrapportering till regionstyrelsen som vårdvalsnämnd.
Granskning av personalförsörjning Rev/34/2022	Vår sammanfattande bedömning är att regionstyrelsen delvis har vidtagit eller påbörjat genomförande av åtgärder som ett resultat av granskningen från 2021. Befintlig kompetensanalys är från 2017 och är i behov av revidering. Någon revidering har ännu inte genomförts, men finns med i planeringen. Vi anser det är tillfredsställande att styrningen av kompetensutvecklingsarbetet har utvecklats under 2022. Regionstyrelsen har formulerat mätbara mål för kompetensförsörjningsarbetet, en kompetenskartläggning har under året genomförts, en långsiktig kompetensförsörjningsplan har tagits fram av hälso- och sjukvårdsnämnden och en extraordinär styrgrupp har tillsatts för att hantera frågan.

12 BILAGA 3 – UPPFÖLJNING AV MÅL

Regionplanen beskriver att insatsområdet ”*Aktivt medarbetarskap och ledarskap*” handlar om chefers och medarbetares kompetens, engagemang och arbetsförhållanden för att kunna ha förmågan att uppnå goda verksamhetsresultat och möta framtida utmaningar. De verksamhetsmål som finns framtagna mäter enbart medarbetarnas upplevelse och ej faktisk delaktighet. Det finns inte heller mål om chefers befogenheter eller handlingskraft för att utöva ett aktivt ledarskap.

För insatsområdena ”*Ett friskare liv*”, ”*En hållbar miljö*” och ”*Säkra långsiktig kompetensförsörjning*” är ifyllda som tillfredsställande, trots att uppfyllandegraden av verksamhetsmålen understiger 60 procent.

Vi noterar att flertalet målvärden skiljer sig mellan verksamhetsplanen och sammanställning av måluppfyllelsen. Det gäller till exempel för ”*Belysa och underlätta det kommunikativa ansvaret...*” respektive ”*Bättre vårdplatshantering i Cosmic*” Verksamhetsplanen anger minst 3 respektive 5 genomförda aktiviteter medan måluppfyllelsen anger ”*Genomförd aktivitet*” utan att specificera antal. Det samma gäller för ”*Läkemedelskommittén och Strama ska besöka alla hälsocentraler...*” som i verksamhetsplanen har 100 % som målvärde, men som i måluppfyllelsen har genomförd aktivitet.

För målet ”*Säkerställa tillgång till IT-kapacitet genom att hantera avbrott...*” skriver regionstyrelsen i verksamhetsplanen att ”*ärenden ska vara lösta inom 3 timmar i 100 % av fallen*”, vilket ska mätas som genomförd aktivitet. Det ges dock inget exempel på aktiviteter i verksamhetsplanen. I måluppfyllelsen beskriver inte styrelsen om de löst avbrotten inom tre timmar eller hur ärendehantering av avbrott gått. Målet bedöms dock ändå som uppfyllt.

I redovisningen av måluppfyllelsen av ”*Långsiktig kompetensförsörjning*” saknas kommentar på två av målen. Det finns också fyra mål i måluppfyllelsen mot verksamhetsplanens tre. Ett av målen avser att genomföra aktiviteter och bedöms som uppfyllt, av de tre aktiviteterna kopplade till insatsområdet är dock enbart en delvis uppfyllt.